

ПЕРЕДПЛАТА

на „Буковину“ разом з ілюстр. додатком „Неділя“ вносьть:

на цілий рік 10 зр. — кр.
на чверть року 2 „ 50 „
„ місячно — „ 85 „
для заграниці 15 рублів або 24 франків.

Поодинокі числа по 6 кр.
в бюрі газет Л. Горюча в Чернівцях, ул. головна ч. 17.

БУКОВИНА

ВИХОДИТЬ:

у вівторок, четвер, суботу і неділю.

Редакция і Адміністрация „Буковини“ находить ся в Чернівцях (ул. Петровича ч. 2), куда всі дописи адресувати належить. — Бюро редакції отворене щодня від 8. рано до 8. вечером.

Румунізаторська логіка.

Під заголовком Situațiunea розписуєсь волоска „Gazeta Bucovinei“ над теперішнім положенням Волохів на Буковині в свій, знаний вже, односторонній спосіб: порівнює его з положенням Русинів і Німців в краю, і висновує що до Русинів просто чудацькі погляди. Жадають від нас Волохів, каже „G. B.“, щоб ми спокійно і терпеливого заховували ся, а всі потреби наші будуть заспокоєні. І наші послі підпирали правительство в самій річи так в соймі як і в раді державній, але успіхи з того ось такі: конгрес церковний відложений „ad graecas calendas“; основане висчих клас гімназійних волоских в Сучаві несповнене до нині; за-помога для інтернату дівочого волоского застрягла; отворене школи промислової у Кімполунзі тримає ся в завішеню; волоскі школи остають під гнетом польських інспекторів; родичі схиляють н. пр. в Михальчу записувати дітий на руске (!); що найважійших волоских урядників переслідують н. пр. покійного проф. Штефурыка, професора Маріяна; других поминають без причини при іменованях; а адміністратора парохії св. Параскеви в Чернівцях просто „гонять“; бідному студентови Стефанови Шесанови відмовляють запомоги із прав. реліг. фонду; впроваджувати волоску мову в письмі по гро-

мадских урядах в селах волоских заказують старости.

Хто не знає ближше обставин на Буковині, той міг би на підставі от-сеї лїсти незаспокоєних бажань і кривд волоского народу подумати, що Волохи справді не лише не мають жадних прав народних, але й гноблені і переслідувані у нас гірше жидів в Румунії, гірше Русинів в православній церкві на Буковині і в соймі. Тимчасом стоїть справа троха инакше. Може опріч однієї точки, в котрій вказує ся на перепони при впровадженню волоскої мови яко мови ділової по декотрих волоских селах, можна о всіх тих других жалобах і закидах сказати, що „скаржити ся дитина, що єї бито, але не каже за що“, а плач „G. B.“ мов би хтось силував родичів в Михальчу (очевидно волоских, хоть не каже того виразно „G. B.“) записувати свої діти на руске, можна отверто назвати безличністю тої газети, бо сконстатовано через школьну Радю краєву, що в михальській школі нема ані одної волоскої дитини! Коли возьмем лиш от-сеї оден без підстави наведений факт на увагу, то можна подумати, скільки радий мають всі ті иньші наріканя і скарги волоскої газети. Ми з нашої сторони можемо лиш тільки сказати, що о скільки ми поінформовані дотично причин наведеного поминення при авансі і гнобленя поодиноких осіб волоских, то не то що нема ніякої причини скаржити ся на ні-

кого, але найрозумнійше було би не витягати таких не коньче приятно воняючих справ на верх. В решті можна-б сказати, що не наше діло вторкати ся в окремішні справи Волохів. Та дійсно й не займали-б ми ся тим, що там Волохи мають з правительством або з ким инчим, коли-б тоті наріканя і жаданя їх газети не були часто чистими напастями на Русинів, як от і в сім разі. Начисливши цілу купу наведених „кривд, жалоб і бажань“, каже в кінці „G. B.“: „Тепер придивім ся ми як (супроти наших наведених кривд і т. д.) стоїть Русини? За почином правительства (!) має бути (!) отворена гімназия руска в Чернівцях“. Чому, питає „G. B.“, не в Кіцманці або в Вижиці, чому саме в Чернівцях, в самій кості волоскій (!), та чому не постаралось правительство вже хоть о те, аби й волоска гімназия була отворена разом з рускою?! Також хоче правительство, каже „G. B.“ поділити інститут теологічний на два відділи, оден руский а другий волоский; так само думає і підготовлює правительство поділ диецезії на руску і волоску часть. „Чи може-ж вже сягати дальше шовінізм національний?“ — питає „G. B.“ Далше, каже, дістали Русини одного сьвітника школьного, одного окремого референта для шкіл народних руских. Отже, каже, сидиш, положення Русинів!!! Ну, яке-ж оно, то завидне положення Русинів буковинських? Приглянь-

2) ПОНАД ДНІСТРОМ.

НОВЕЛЯ.

Написала

ЕВГЕНІЯ ЯРОШИНЬСКА.

—о—

II.

Він був грубий, високий з тивим уже волосем і мав добродушний вираз лица.

— А де ви так довго забавились? — запитав Марію.

— Ми, татку, зробили нову знакомість, але те коштувало нас не мало труда, доки ми пана Мартинова переконали, що ви певне хочете ему за услугу для мене подякувати. Оце пан Мартинів, що спас мене від утоплення в потці, а се мій батько, що вам вдячний за се — представляла Марія.

Лісковекій подав Орестови руку з виразом непевности на лиці: — Ви виратували мою доньку з води? — запитав.

— Панна Марія привязують до такої дрібниці, як моя услуга, за много ваги — відповів Орест усміхаючись.

— Дрібниця! — підхопила Марія. — То ви маєте жити так маловажаєте?

— Борони Боже! я не маюважу, але вам не грозила ніяка небезпечність — сказав Орест. Пригода була така: — почав оповідати Лісковекіму — панна Марія поховнулася і була би упала в потік, а я до тої купелі не допустив.

— Дякую вам за се — сказав Лісковекій — і прошу близше. В хаті чекає моя жінка з підвечірком.

Увійшли на широке подвірє, обведене до-окола господарскими будинками. З боку стояв досить просторий дім, перед ним красував ся гарний зільник. На цілм обійстю був як найбільший лад, так і видко було, що господарство знаходило ся в добрих руках.

Марія повела своїх гостей через зільник до хати. В зільнику пишались між иньшими цвітими чудові рожі.

— Панно Маріє — сказав Орест — знаєте, о що я вас буду просити? Коли я вам, як ви кажете, зробив таку велику услугу, то прошу мені дати в нагороду рожу з вашого зільника.

Марія підійшла до рожевого корча, зірвала пишну червону рожу і хотіла ему передати.

— О ні, так не йде — сказали разом Галицький і Емілія, — в нагороду мусиш ти рожу сама приприти.

— Чи ви сего бажаєте? — запитала Марія Ореста.

— Коли другі так кажуть, то чей же я не від того — відповів сьміючись хлопець.

— Так таки належить ся — додав Лісковекій -- памятаю, що ще в молодих літах читав я, як давні дами припинали лицарям рожі в нагороду.

Марія зблизилась до Ореста і підняла руку з рожею. Приймавши ему рожу до сурда, глянула на молодого хлопця. Дивний вираз, з яким він дививсь на ню, заклопотав єї, она почервоніла і єї руки легко затремтіли.

Побачивши се, Орест почервонів і сам, а его серце забило ся сильнійше в грудях.

— Коли ви, пане добродію, знаєте, як давні дами нагороджували лицарів — звернув ся Орест до Лісковекого — то мусите також знати, як лицарі дамам дякували; отже і я в той спосіб подякую — при тих словах притягнув руку Марії до своїх уст і сердечно поцілував.

Всі засьміяли ся на се, лише Денис стояв тихо, понуривши в землю очи.

— Ходім уже раз до хати — сказала Марія ціла червона як та рожа, що єї дала Орестови.

Увійшовши в першу комнату, гості зачули, що і в прилягаючій хтось знаходить ся. Марія отворила двері до тої комнати і попросила го-

мо ся тим величезним здобуткам за почином (!) правительства близше.

Русинам мають ся *отворити* (!) рускі паралельки в Чернівцях, у самій волоскій кости! *Отже мають ся ще лиш отворити.* Они вже отвирають ся через 25 літ, наколи Волохи волоскі паралельки в Сучаві вже десятки літ дійсно мають. Що до волоскої кости, в нутрі котрої мала-б руска гімназія бути основана, то не перечимо, що би ту де не було волоских костий у Чернівцях, але тіла живого волоского находить ся тут дуже мало. За то всі се добре знають, що Чернівці окружують милями з усіх боків самі рускі села. Бо щоби села Чернавка, Михальче, Кучурів великий, Чагор і т. д. мали бути волоскими селами, так грубо з правдою обминутись може хіба румунізаторска загорілість. Дуже пече „G. B.“ то, що мала би отворити ся руска гімназія власне у Чернівцях, а не у Вижици або в Кіцмани. Так само могли-б ми дивувати ся і питати ся, чому отворено волоскі паралельки як раз в Сучаві, а не у більше волоских містах, як н. пр. в Дорні, або в Калафіндештах, але в місті, де на 10.221 душ жие лише 2417 Волохів, наколи Чернівці замешкує 10.400 Русинів, котрі самі вже в силі заповнити руску гімназію. Як вже на таке виходить, що Чернівці не в рускій околиці а в самій волоскій кости, і мала-б бути руска гімназія тут небезпечно для Волохів, то таким самим правом можуть Русини нарікати на волоску гімназію у Сучаві, де також в самім місті і в сучавській окрузі жие 10.059 Русинів, на 34.078 Волохів.

Дальше мають *дістати* (!) Русини руску теологію і руску дієцезію. Те все Волохи *вже таки мають* десятками років! Русини, каже, дістали одного совітника у шкільній раді краєвій! А що Волохи там мають 5 совітників вже десятки років, про те й не споминає G. B.,

те не шкодить Русинам нічого, лиш той один Русин, той єсть волоским нещастем! Нещасте велике також стало ся, що іменовано одного референта для народних шкіл руских; *котрий не має слова у раді*, але що Волох совітник Ісопескул також є інспектором волоских шкіл *і членом шкільної ради*, де реферує у відповідних справах, се не значить у G. B. нічого; й на перешкоді один Русин в краєвій раді шкільній.

Отсе всі ті „здобутки“ Русинів; більше „G. B.“ не могла вичислити.

Що за помочію Алезаніого перетворили Волохи православну дієцезію у волоску метрополію, з чисто волоскою консисторією, що за помочію Алезаніого верховодять Волохи у соймі і в виділі краєвій, що над рускими школами черновецького, сторожинецького і серетського округа панують інспектори Волохи, Іанчоскі, Рорвісі і Радаре, що як самі при знають ся, по руски навіть писати не вміють, о тім мовчить G. B. так, як би їй памяти не стало. Тай все те, що Русини „дістали“ або „мають дістати“ все те виходить із „ініціативи правительства“! Що о руску гімназію Русини добивають ся сотками петицій вже *через 25 літ*, що Русини рік-річно виказують хибі у православної єпархії, вказують на безчисленні надужиття волоских священиків у церкві і школі, та неустанно домагають ся усунення сих хоробливих відносин у прав. дієцезії, сего G. B. не чує, не бачить, не знає й не хоче знати. Коли-ж таки раз, Русини дібють ся якого свого права і правительство сповнить справедливі деякі бажання Русинів, не відбираючи і не уймаючи Волохам нічого, то стане ся се все за „ініціативою *gubernului*“! Але припустім на приклад, що оно так є, як G. B. пише, що Русини не потребують і не домагають ся ні рускої гімназії, ні рускої теології, ні руских священиків, ні руских послів, ні руских ін-

спекторів або совітників у шкільній раді, а все те накидало-б нам правительство (*gubernul*), або як каже G. B., приходило Русинам за ініціативою *gubernului*, то чинило-б то правительство нічо иньше, як свою повинність супротив Русинів і їх потреб, так само, як се вчинило оно вже давно в наведених повисше справах супротив Волохів, Бо яким же иньшим способом дістали н. пр. Волохи всі ті вперед наведені здобутки? Чи може бунтами, напором; *против волі* правительства і з власної сили? Ба, вже борше можна припустити, що Волохам дістав ся зза особистої симпатії і *ініціативи президентів Алезаніого і Кравса* неоден здобуток, може навіть против свідомости центрального правительства, от як теперішня перевага Волохів у соймі, у виділі краєвій, у правосл. церкві і т. д., коли тимчасом Русини всякий здобуток у правительства добувають, не мов з каменя, неустанною довголітною працею.

Вкінці на оборону своєї загорілости вивела G. B. ще один доказ, а іменно мнине право посідання, задля котрого Русини буцім то не мають уже ніякого права ні до православної теології, ні до школи, ні до церкви — ні до всего того, що Волохи захопили в руки. При такій чудній льогії Волохи повинні оправдувати кожного злодія, що украдену річ переховував у себе спокійно довгий час. Відобране ему сеї річи було-би порушенням его стану посідання. І дивно ще при тім се, що коли G. B. розуміє право посідання так, що не можна нікому нічого такого дати, чого він не має, а другий вже має, то яким чином домагають ся Волохи все то осягнути, чого они доси не мають, а другі вже давно посідають? Здає ся на підставі пословиці: „що попови вільно, то дякови засі!“ Здає ся, що „G. B.“ збила ся вже зовсім з простої дороги, і жие очевидно у тій манії, що Буковина не підлягає конституційним законам австрійским, або що Руси-

стий туди до гостинної і сея була досить простора, але мов би трохи темна; стіни були витапетовані синіми тапетами, на них висіло двоє великих зеркал і три образи в золотих рамах. На вікнах були понавішувані білі тоненькі занавіси. В однім куті стояла канапа з оріхового дерева, обтягнена синьою матерією, перед нею стояв столик дуже майстерної роботи, наоколу него групувались сині фотелі. В другім куті стояв фортеп'янь.

На канапі сиділа не молода вже жінчина, а коло неї на фотелю пані дому. В куті коло фортеп'яня стояла молода панна і перебирала ноти. Побачивши вступаче в комнату товариство спустила голову в долину і чекала, аж прийде черга повитання до неї.

— Мамцю, представляю вам пана Мартінова, правника — почала Марія, — се моя мати, се пані, а се панна Горецка, жена й донька нашого священика.

Всі поклонили ся й попросили прибувших сідати. Доматорка віддалила ся до кухні, кажучи Марії накривати до підвечірку.

Орест сів коло панни Горецкої і почав з нею розмову. Панна Горецка не була гарна собою, єї блідаво-чорняве лице, великі, випуклі чорні очі, широкі, надуті губи й непропорціональний ніс не становили красної цілості. До того мала вираз і міну гордості. Розмовляючи старала ся бути приязною і розумною.

Орест оповідав їй, яке миле вражінє зробили на него народні строї паннів.

— А я не люблю народного строю, він мені дуже не подобає ся, мені здає ся, що колиз

би я вбрала ся по народному, то всі мужики були би зі мною за „пан-брат.“

— То мені дивно, що ви, зрієши на селі, не любите народу і погорджаєте ним — сказав Орест.

— О! перепрашаю, я на селі не зросла; в місті моя колиска стояла, в місті я зросла й виховала ся, аж перед двома роками заблаглось таткові на село межі мужиків — сказала панна Горецка.

— То ви не любите сільського життя? запитав Орест трохи іронічно.

— Не знаю, хто его може любити? Тут так нудно, що як би не книжки та не мій фортеп'янь, то я би з нудоти хорувала.

— В мене є сестра, що жие так же на селі, також читає книжки, тільки на фортеп'яні не грає, але я ще ніколи не чув, щоби она екаргжала ся на нудьгу — сказав Орест навмисне.

— Hier hört alle auf! Що ж она робить? Панна Горецка не говорила добре по руски, хоть була Русинкою; коли їй не доставало руских слів, то позичала собі їх з німецького, як у нас майже всі панни роблять, що з батьками та з матерями розмавляють по німецьки і тому не мають рідної мови в уживанню.

— Займає ся просвітою сільських дівчат, учить їх читати, шити, вишивати, паньчохи плести, ба навіть корунки робити — і то все з власної волі, щоби тільки бути для народа хоч троха пожиточною — відповів Орест на єї слова.

— Mutter, hören Sie es? І она може так мужиками привичайти ся?

— Чому ні, она тримає ся тої засади, що не треба того цуратись, з кого жие ся. Зрештою она, як і я, любимо нарід, его мову, пісні, звичаї і обичаї — сказав Орест з притиском.

Панна Горецка закусила зуби. Сей „Galizianer“ сьмів їй імпонувати, та ще якими річами? Такими, що їй ніколи й не снили ся. Она замовкла, не знаючи, що відповісти.

— Се від вашої сестри дуже красиво, що она так народом займає ся — сказала пані Горецка. — Я не раз чула, що в Галичині нарід світліший як у нас, і борше горне ся до інтелігенції.

— Нарід всеюди однакий, пані добродійко — відповів Галицький — се я знаю з досьвіду; він всеюди добрий, лиш се від інтелігенції залежить, як она до него відносить ся. Сприяє інтелігенція народови, то й він їй тою самою монетою відплачує ся.

— Але се звісна річ, що наш мужик невдячний, то й не варто ним займати ся — сказав Денис.

— Се вже не раз і не два я чув — обізвав ся Лісковський — але все не розумію, якої то вдячності хоче інтелігенція від народу. Тай за що властиво він має бути їй вдячним? От удармо ся в груди тай скажім собі правду, хто невдячний? Ми — інтелігенція, бо нарід без нас обійшов би ся, а ми без него ні.

Орест не міг стримати ся; встав з місця і приступив до Ліскового та стиснув горячо его руку.

— Прийміть мою щирю подяку за єї слова — сказав зворушеним голосом.

ни виняті згід тих конституційних прав і віддані на поталу волоским боярам!

Красна ся статя Г. В., нема що казати, така красна і розумна, що гадав би хто: щось більше обмеженого і злого не найшов би вже і в *Бук. Вдодомостях*. Тимчасом Г. В. в слідуєчій своїм числі ще щось чуднійше написала: оповістила нараз Волохам, що ціле нещасте Волохів на Буковині, то — ну, хто? — *Волян і Тиміньский!* Каже: ми гадали, що союз з Волян і Тиміньским принесе для нашого народу великі користи, що із-за Воляна і Тиміньского ми зможемо між Русинами після впадоби господарити, а тимчасом Стоцкий і Пігуляк бороздять нам у нашій романізаційній роботі, а ми їм не можемо навіть в соймі відповісти так як годить ся, іменню що ми не романізуємо руских шкіл, як в Михальчу, Корчештах, Роґоженштах, в Чорнавіці, Кучурові і т. д. і не зроманізували ще всіх церков на Буковині, бо так, каже, спутали нам і ноги і руки і язик ті наші союзники Волян і Тиміньский!... Они, каже, перехитрили волоских послів, хоч ми мали надію їх перехитрити. „Союз наш з Волян і Тиміньским приносить як найбільший хосен — Русинам!“

Се все стоїть чорно на білім в чч 47 і 48 *Gazet-и Bucovinei*... Там також розказана глибока теорія, що сусіди не можуть з собою инакше жити, тільки у вічних нападах один на другого, мусять вічно собі межу переорювати, сварити ся і бити ся... Права і закони, що уладжують сусідські відносини, для Г. В. не існують.

Допись з Відня.

(Уступлене д-ра Пленера з ради державної. Роздор в німецькій лівниці парламентарній. З молодоческого табору. Клюб хорватско-словінський).

Відень, 3. червня 1895.

Найважнійшою подією дня єсть безперечно зложенє мандату посольского до ради дер-

жавної через д-ра Пленера. Під кінець вчерашнього засідання палати відчитав президент Хлюмеккий льяковичне письмо, адресоване до президії палати посольской, сеї основні: „Емцеленце, маю честь подати до Вашої відомости, що складаю мандат посольский.“

Якаж причина, що бувший довголітний провідник лівниці німецької і недавній міністер фінансів усунув ся з поля політичного? Пленер пояснює причину уступленя свого в письмі до презеса торговельної палати в Хебі, звідки держав мандат посольский від 1873 р. Письмо се, рівнож коротке, звучить: „Теперішня неудача зложеня коаліції з елементів уміркованих, за чим я від півгора року побивав ся, склонює мене зложити мандат посольский до ради державної.“ Словам тим треба дати повну віру. І хотя вже в нинішніх дневниках віденьских находимо багато иньших причин, які мали Пленера спонукати до зложеня мандату, то ми таки не в праві инакше пояснювати собі поступок Пленера, як дійсно тим, що коаліція уміркованих сторонниць в радї державній розпала ся. Я доносив вам вже перед кількома днями, що в нідрі лівниці німецької повстав роздор і що там одні станули в обороні Пленера і его уміркованих поглядів на справу цілейську, і що другі в поглядах своїх клонять ся більше в сторону німецьких націоналів, завзятух ворогів всего Славянства. Отже-ж і оправдалась та вість вповни; виходить з того, що в клубі лівниці німецької взяли верх шовіністи, що і склонило Пленера до уступленя з поля політичного. Здає ся, що на будуче треба буде вже числити ся з фактом, що лівниці німецька не приступить до ніякої нової коаліції а почне вести політику вільної руки. Рішучим моментом буде голосованє над позицією цілейською. Упаде ся позиція, то лівниці зблизить ся назад до клубу Гогенварта і Поляків. Перейде згадана позиція — що єсть річню майже певною — то лівниці усуне ся на бік, а клуби ради державної будуть мусіти заходитись коло зложеня нової тривалої більшости парламентарної з всіх других сторонниць, з виключенєм лібералів німецьких. Такі комбінації виринають тут на місці. Поки-що, єсть річню певною, що на уступленю Пленера найбільше потернить знов лівниці, позаяк Пленер був доси душею єї по смерті Гербста і він один причинив ся до того, що лівниці від трох років заняла поважне становище в палаті посольській. Він випровадив єї з опозиції, в котру попала була лівниці в ері ґр. Тафого, а котра то опозиція, як провірили самі-ж Німці, нанесла їм більше шкоди ніж хісна. В часі 14-літної опозиції Німці втратили дуже багато не лиш в користь Чехів, Словінців і Італійців, але

втратили і давне становище своє австрійське. Нині лівниці стане сторонництвом чисто-національним. Пленер відай передвидів се і яко патріот австрійський рішив ся не брати на дальше участі в політиці, котра Німцям зможе принести відай більше шкоди як користий.

Другим важним проявом єсть факт, що в таборі молодоческім закріпилось також на малій роздор. І там відрізнялись елементи умірковані від елементів більше радикальних. Послїдні згромадились біля особи Вашатого і здає ся намірюють і на дальше не сходити зі становища обструкційного. До сего табору належать межи иньшими послі Сокол, Пургарт, Бржезновский, Шаманек і ще дехто. Більшість зібралась коло д-ра Герольда і наколи можна догадувати ся, то ті умірковані елементи можуть з всею легкостію увійти в склад будучої більшости парламентарної.

Про Словінців-опозиціоністів, що перед двома роками виступили з клубу Гогенварта, доносив я вам, що они зблизились назад до консервативістів, хоч ще формально не вступили назад до клубу Гогенварта. Політика уміркованого пос. Кюна (Словінца) взяла верх над політикою Ферияничча (Словінця-опозиціоніста). Роздвоєний клуб хорватско-словінський зілля ся имовірно назад в одну цілість і скріпить через те значіне і вагу клубу ґр. Гогенварта.

Яка тому ціль?

(Допись зі Станіславова).

Станіславівські дописувателі і інформатори новокурсних органів — сказано в 134-ім числі „Дьла“ — так щиро запонадають ся коло „відвигнення“ Русинів, що навіть до „піддержання“ економічних, неугральних інституцій руских беруть ся як вже не напастями явними, то бодай „дьюгами“. „Дюґ“ сей видко, на думку Дьла в тім, що новокурсні органи накиннули ся на станіславівське товариство задаткове. Товариство се — сказано в Дьлї — засноване з ініціятиви філії „Просьвіти“ — розвиває ся як найправильнійше і при повній згоді в заряді. Дирекцію мають народовці, рада надзираюча сходиться ся правильно на засідання під проводом д-ра Бучиньского і полагоджує банкові справи згідно і сумирно, маючи на оці тільки розвій товариства задаткового (а добро селян ні?—ред.), а партійних спорів ніхто не викликає, бо всі одностайно без дискусій згодили ся на найчистіший язик руский в статуті, в діловодстві і т. д.

Пані Горєцка усьміхнула ся на те так, мов би їй хто оцту до уст наляв, єї довнька дивила ся в бік, а Денис насунив брови.

Марія перервала єю для них прикру хвилю запрошенєм до підвечірку.

Коло смачної каши розмазяли вже веселійше. Орест сказав, що мусить зараз збирати ся, бо має ще не коротку дорогу перед собою, але Галицкий на те відповів, що він буде їхати по при Орестове село, то возьме его з собою, але вперед ще трохи побавлять ся. Денис кинув на Галицкого немилый погляд, але робив ся, що не чує їх бесіди.

По підвечірку попросив Орест панну Горєцку заграти на фортепяні, ему хотіло ся страх з Марією поговорити, а ту сеєя панна все до їх розмови мішала ся.

Панна Горєцка сіла за фортепян і почала грати якусь дуже голосну пєсу. Граючи, она підкидала ся на фотелю, топала ногами, кивала головою, що дуже комічно виглядало. Орест слухав з початку уважно єї гри, але не міг розібрати, що она таке грає, обернувшись до Марії і почав з нею весело балакати.

Скінчивши грати панна Горєцка розвернула ся на фотелю, мов би очікувала похвали. Орест се зауважав і почав плєскати в руки, дякуючи їй за тую приємність, яку ему єї гра справила. „А котру я дуже мало чув“, подумав собі.

Осьмілена такою похвалою почала панна Ольга другий ще голоснійший твір. Орест не слухав навіть початку, але продовжав дальше урвану бесіду.

— Тепер просіть панну Марію, най нам засьпіває народних пісень — сказав Галицкий як Ольга скінчила грати і встала від фортепяну — я ще з роду не чув, щоби хто так гарно сьпівав народні пісні, як панна Марія.

— Чи се правда, що ви сьпіваєте народні пісні, — сказав Орест втішно, прощу бодай о одну.

— Ей, то вже Володимир вигадав, що я дуже красно сьпіваю; зараз переконаєте ся, як я сьпіваю — відповіла Марія і вставши пішла до фортепяну. Розляглись перші акорди прилюді і зараз полилась звучна ніжна пісня з Маріиних уст:

„Ой ти дівчино, ти червона вишня,
Чому ти з вечера до мене не вийшла?“

— Ой як же, милий, до тя виходити,
Та не спять вороги, будуть нас судити.“

„Та най они судять, тай на безголовя,
Я тя люблю, моя мила, як своє здоровя.

Я тя, мила, люблю, любити тя буду,
Доки мене, доки тебе, я тя не забуду.

А хоть ты забуду, то ты нагадаю,
Ах Боже мій милосерний! яку милу маю.“

Марія сьпівала прекрасно, єї мягкий голос розходив ся по комнаті і зворушував мимоволі серця слухачів.

При строфі:

„Я тя мила люблю, любити тя буду,
Доки мене, доки тебе, я тя не забуду.“

забачило ся серце в Ореста; він подивив ся на гарне лице дівчини і почув, що якась незнакома ему до тепер сила опанувала его. Ему зда-

вало ся кожде тепер вимовлене слово обидою того впливу, яке на него Маріин сьпів зробив.

— Як вам сеєя пісня подобає ся? — запитала в него Ольга.

Се питаче збудило его знов до теперішности.

— Я не знаю сего сказати, бо моя душа полинула з тим сьпівом далеко в невидимі свьіти — відповів Орест тяжко зітхнувши.

— О, то ви мусите бути великий Schwärmer, коли така einfaches мужицка пісня може вас так aufregen — сказала Ольга, дивлячись ему кокетливо в очи, сподіваючись почути ще яку похвалу за свою не просту гру.

Але Орест мовчав і велухував ся в мелодію другої пісні, яку Марія на просьбу Галицкого почала сьпівати.

Ольга пересіла ся до матери і обі почали, розуміє ся в німецькій язиці, висьмівати той напрім національний, до якого Орест признавав ся.

Марія сьпівала ще часок, потім грала Емілія і так перейшов час до вечері. Надійшов ще й панотець Горєцкий, з сердечностію подав руку Орестови, що ему представив ся, і просив его коло себе сідати до вечері. Але Орест звиняв ся тим, що ще дами не позасідали і старав ся вибрати собі місце найдалше від Ольги, а найбільше коло Марії. Се ему якось удало ся і він через цілий час вечері з нею розмовляв, розпитуєчись, де она таких красних народних пісень навчила ся, та хвалячи єї, що она їх сьпіває, бо другі панни ветидають ся всего, що народне.

О що-ж ходить новокурсним органам і їх інформаторам? — питає ся дальше Дьло. — Очевидно ходить їм о те, що товариство задаткове заложене — як они клять ся — „спільними силами“, се-б то — після вузкоглядности їх — наступило „примирене“. Коли-ж то — най буде — і „примирене“ назвемо, то чи-ж всі Русини, котрим дійсно ходить о підвигнене нашо го народу і тим самим нашої самостійної національности, не накликають все до такого „примирення“, до такої роботи „спільними силами“ в „Двістрі“, в „Народній Торговлі“, в різних спілках, в піддержуваню руско-народного театру — і т. д.?

Для чого-ж се, що деінде добре, має зараз бути зле в товаристві задатковім в в Станіславові? Чи зараз руги під товариством за-д-ли того, що деякі Русини, зачислювані до „твердих“, приступили до товариства і підпирають его своїми фондами, не жадаючи від народовців ніяких уступств незгідних з суттю народовців? В економічній роботі чей-же трудно уважати на етикету на чолі наліплени або ким иншим наліплени, але треба дивити ся на реальну щирю охоту служити своїм трудом і грошем руско-народній справі.

Яка-ж отже ціль того рода писання новокурсних органів: чи служити тим способом добрій рускій справі і єї підпирати, чи може радше показати себе: ось ми „заслугуємось“?

Так означає Дьло ціль дописів зі Станіславова в „новокурсних“ часописах, значить, головню в Буковині. На те і ми спитали-б Дьло, яку оно ціль має в тім, що справу заснованя товариства задаткового в Станіславові представляє так односторонню і невірну? Що се товариство не можна вважати нейтральним, свідчить о тім історія его заснованя, котру треба знати, щоби зрозуміти ціль Дьла і его інформаторів.

Філія „Просвіти“ в Станіславові старала ся заснувати касу задаткову і щадничу. Суд окружний задля якихсь неформальностей не хотів зареєструвати сеї каси. Тоді ті самі люди, котрим філія „Просвіти“ поручала переведене в жите каси задаткової і щадничої, не здавши справозданя перед комітентами, завязали инший банк, звязковий. До того завязаня нарочно не кликано прихильників п. Барвіньського (сказав се один з теперішніх директорів банку, др. Мандичевский перед о. Шепаровичем, котрий своє помилкене при завязуваню банку особисто у него рекламував) — а до тих прихильників п. Барвіньського зачислили основателі банку — голову філії „Просвіти“, і других виділових а навіть одного виділового, призначеного на директора. і инших.. Всіх їх

поминено. Отже яким чолом може „Дьло“ тегер казати, що станіславівське руске тов. задаткове повстало з ініціативи „Просвіти“, коли основателі в той спосіб поступили собі з виділом філії Просвіти! А як же та річ що представить ся, коли ми скажемо, що ті виділові філії здекларували свої уділи до каси щадничої, а в частині уплатили їх, а проте їх поминено! Поступовано ту справді безпартійно? єсть се товариство задаткове нейтральним?...

А тепер просимо розважити таку обставину. Не приймають народовці до комітету, основуючого банк, „Барвінчуків“, хоч кажуть і присягають ся — як ось в Дьлѣ — що они в таких справах безпартійні, але за те приймають з чистою совістю „Русинів, зачислюваних до твердих“ (хйба они дійсно не суть москвофілами, тільки їх „зачисляють“ до твердих?). Єсть то справедливість? Сказано, що ті москвофіли не жадали ніяких уступств, незгідних з суттю народовства. Але ми би таки раді знати яких уступств, згідних з суттю народовства, они жадали, щоби і ми могли сказати свою думку про ті уступства. Дьло не згадує про них, але деякі з них ми таки бачимо, а іменно 1. примирительну правопісь в банку, а відтак 2., що втягнуто політичні мотиви до засновуваня банку, поминаючи тих, котрих — не знати, чи народовці чи самі тверді — зачислили до Прихильників Барвіньського, значить до таких, що мають порушувати суть народовства... От вам широкоглядні політики!...

Що-до самої пожиточности станіславівського товариства задаткового, котре — як шумно каже Дьло — має служити руско-народній справі, і в тій цілі позичає на 8% і 2% проволочи (не вчислюючи значних коштів в нотаріальних), то богато Русинів, що живуть посеред селян, уважають діяльність подібних банків погубною для хліборобів і зовсім годять ся за автором розвідки в ч. 53-ім Буковини п. з. „Сгосунки кредитної хліборобів“. Подібні банки звязкові, як сей у Станіславові, повинні обімати свою діяльність головню на міста і сільську інтелігенцію, що можуть платити більші відсотки, а селян в свою братню опіку не повинні брати. Мотив сей довірочний, що „краще, нехай свій дере, як чужий.“ — для руско-народної справи не приносить ніякого хісна і за сею фірму рускості не годить ся скривати зовсім звичайні „гешетти“. Вже на пр. инші рускі баночки, як в Стрию і в Бережанах, беруть від позичок менші відсотки, як ваш банк.

„Новокурсники“ не писали би о таких банках, не боїло-б їх таке примирене спільних сил, коли-б по перше не поступовано з ними в такий

крайно несправедливий спосіб а при тім засновано себе нейтральністю, а по друге, коли-б мали те пересвідчене, що такий банк, як тутешний, справді послужить руско-народній справі. „Товариство розвиває ся як найправильніше і при повній згоді в заряді“ — сказано в Дьлѣ. То ще зовсім мала прислуга для загалу, коли банк розвиває ся; річ не в тім, щоби він мав як найбільші зиски, тільки в тім, щоби той люд бідний, котрого ушасляють банками, мав справді з того хосен. Найсмутніша річ буде, коли великий розцвіт банків. скінчить ся ще більшим передохиженем селян.

Тоді хто знає, чи поминена „Барвінчуків“ при засновуваню тих банків не допоможе тим Барвінчукам колісь в очах людю.

Яка-ж отже ціль того рода писання опозиційного органу: чи служити тим способом добрій рускій справі і єї підпирати, чи може радше боронити всіх опозиціоністів політичних лише задля їх опозиції?

Хто тут вузкоглядний, хто справді „рне“ під народом, як висловлює ся Дьло, маючи видко уличний словар під руками?...

Промова барона Юрія Василька.

Барон Василько чотирьох спів мав; прийшлось вмирати, всіх їх зібрав і каже: „Ти маєш бути президентом Буковини, а ти капітаном краєвим, ти матрополитом православному, а ти знов бригадиром на Буковині.“ І розійшли ся спів, той до войска, той до семинарії, той у службу правительственну, а барон став послом до ради державної. Не знаємо, як колісь Буковинцям буде жити ся під панованем династії Васильків, але тепер поки-що нам зовсім перед нею не страшно. А не страшно нам н. пр. перед бароном Юрнем тому, бо хоч він ростом велит, але розумом — ще студент — з гімназії. Виступив два рази в радї державній і все постарав ся о зле свідочтво для себе... Раз хвалив ся, що его рід сягає до 15-ого віка на Буковині, а другий раз всів на коника льояльности супротив Австрії, щоби боронити нелояльне поступоване студентів черновецького університету, Волохів, перед „несправедливими“ професорами університету.

Годі нам довго розписувати ся о тім парламентарнім дебєті барона Юрія Василька, бо в тім виступі пробиває ся зовсім така сама льогіка румунізаторська, про яку ми нині говоримо на иншій місци, але коротко скажемо, що пан барон грубо скомпромітував ся.

За участь студентів Волохів з Чернівців в

Дівчина відповідала, що в їх сусіда є донька, від котрої она всіх пісень навчила ся, а що батько народні пісні дуже любить, то она їх ему сьпіває.

Оживлене, з яким они обоє розмовляли, було тернем в очах Горецких. Пані Горецка ледви відповідала на питання доматорки, она була зла, що кавалер не займає ся єї донькою; Ольга була задрісна на Марию, а Денис ледво міг всидіти на стільці, так его все дразнили слова: „народність, нарід, ідея“, яких Орест уживав; отже з утіхою повітали они конець вечері, бо знали, що Галицький зараз поїде.

Небавом почали прощати ся, Орест подав Марії руку і сказав: — До скорого побачення!

Она відповіла: — Не забудьте за книжки.

В кілька хвиль виїхав візок з Галицьким й Орестом з подвіря Лєсковских.

II.

Ніч була ясна погідна. Місяць, освѣчував фантастично цілу околицю, оповиваючи єї якимсь загадочним, казочним серпанком. По-над рікою піднімала ся гуєта мрака, котру й місяцеві тяжко було продерти. Орест упоював ся красою літньої ночі; ему захотіло ся сьпівати і він півголосом завів ту пісню, котру Марія перший раз сьпівала. Галицький вторував ему; тихо полила ся пісня в теплу ясну ніч. Оба молодці були в якомсь поетичнім настрою, споводованім красою окружаючої їх природи. Сьпіваючи виливали свої чутя в сумних, тужливих мелодиях.

За півтора години були коло Орестової

оселі. Орест зііз з воза, запросив Галицького на другий день до себе і пішов улицею до своєї хати.

Дома вже всі спали. Орест переліз тихо через замкнену браму, застукав до стайні, паробки ему отворили, і він не хотючи будити домашніх, виліз там на під на сїно спати. Але сон довго его не брав ся, ріжні думки томили молодого хлопця, не даючи ему заснути; аж над ранком задрімав трохи.

Проснувши ся побачив, що пора була вже не рана, бо в стайні вже не було нікого. Зліз з поду, і пішов просто до кухні, де дівчина обмивала вже склянки від кави. Умив ся там і увійшов до комнати. Батька не було дома, мати й сестра сиділи коло стола і шили.

— Добрий день вам — сказав Орест весело, цілуючи маму в руку.

— Де ти вчера був, що так пізно вернув ся? — запитала мати.

— Де я був, що я бачив, сего не зможу оповісти, бо бачив я так багато краси, як ще ніколи — відповів Орест з патосом.

— Іди, йди ти збитошнику; вже нас знов піддурити хочеш — сказала мати дивлячись гордо на вродливого сина. Він сів коло сестри і почав обзирати єї роботу. Она вишивала народний стрій.

— Гарний твій стрій буде, але все не такий, який я вчера у одної панни бачив. Такий був би й тобі до лица, Меланю.

— Ти гадаєш, що як тобі подобав ся, то вже всім подобати ся мусить — відповіла Ме-

лания — я навіть не допитую ся, хто тота панна, бо знаю, що ти мені не скажеш.

Мати встала і пішла до кухні.

— Сестричко — почав Орест — сестро моя, я тебе все любив і поважав твій розум, тож і тепер розкажу тобі, що мені вчера лучило ся.

І почав їй оповідати про свою стрічу в лісі, про Маріюні запросини, єї розмову, сьпів та й про те, що дав Марії слово, принести їй книжок.

— Дивись, братчику, щоби ти не впав в яку сїтку. Я бою ся, щоби ти в ній не залюбив ся, бо потому що буде?

— Оженю ся з нею, коли она лиш єхоче за мене вийти.

— То вже аж так далеко дійшло! Ой братчику, коби се лиш на добре вийшло.

— Я так хотів би, щоби ти з нею познакомила ся, бо тоді сказала би ти, що з нею я певно був би щасливий.

— Се правда, що й я хотіла би з нею познакомити ся, аби побачити тую, що мого студеного брата очарувала.

— Як іду до них, то буду розпитувати ся, з ким они живуть, куда їздять; може де на якій забаві, або на яким празнику ми могли би побачити ся.

Прихід матери перервав їх довірочну розмову.

Над вечером прийшов Галицький до Ореста. Увійшовши на подвіре, побачив через паркан, що в саді сиділа на лавці гарна, молода панна, а округ неї на траві купа селянських

конгресі в Констанці, де були антпавстрійські демонстрації, сенат черновецького університету по докладнім слідстві уділив тим студентам нагану. За те недокінчений правник барон Юрій Василько осмілює ся в парламенті говорити, що в тій нагані не бачить найменшої логіки. Професори, каже, що учать правничих наук, що учать філософії, забувають основні поняття не то логіки, але найпростішого природного людського розуму. Таким то нараз розумним, зробив ся пан барон. А треба знати, що тих студентів судили також професори, явні політичні прихильники Волохів!

Нас та справа обходить лише о стільки, що вважаємо своїм обов'язком взяти в оборону повагу черновецького університету супротив напасті молодого дідича з Бергомету, у котрого волоский шовінізм заступає всю освіту і знане життя. Більше обходить нас Русинів то, що барон Василько наговорив о деяких справах руских. І так сказав він, що коли-б в Чернівцях заложено руску гімназію, а не заведено тут рівночасно волоскої гімназії, то се був би удар для Волохів. Заслугу заложення волоскої гімназії в Сучаві приписує барон Василько „волоскому“ фондові релігійному, забуваючи притім, що той православний фонд релігійний єсть так волоский як і руский і що він рускої гімназії не заложив, тільки волоску. Опираючись на тім, бар. Василько не стерпів би в Чернівцях рускої гімназії без волоскої. Ми розуміємо ту загорілість, котра, коли вже приневолена часом противникови уступити, то при тій нагоді бажає хоч для себе щось здобути. Принципіально, як сказав п. посол, Волохи не мають нічого против рускої гімназії — але як же ті Волохи розуміють старання Русинів! Сам барон Юрій Василько сказав в парламенті дослова таку вісентинцю при тім, як говорив о гнетеню народностей: „Православно-волоске, а в остатних часах і руске населене служить за іграшку людям що хотять заспокоїти особисті цілі; ба! в остатних часах трафило ся навіть, що з місця, з котрого повинно проповідувати ся мир і любов, кинено нийтяжшій підозрінні на руске населене“. Тут мав бесідник на думці знаний виступ архимандрита Чунерковича против Кунчанківської агітації. Значить, зовсім коректний вчинок управителя дієцезії називає пан Василько киданем підозріння на руске населене? — і як всі Волохи, так і він, настільки не цікаві знати наші народні змагання, що таку вісентинцю важить ся говорити в парламенті. І в тім разі нельовальне поступоване москвофільських агентів старав ся бар. Василько заслонити своєю великою лобовісттю супротив Австрії. В тій цілі кинув ся навіть на

градський університет, де на его думку декотрі студенти мали показати ся нельовальними, але й дістав же за те добру відправу від градського сенату університетського, котрий бар. Василько назвав без пардону клеветником і брехуном. Виходить, що після румунізаторської логіки треба на всіх і все накинати ся, щоб тільки волоска правда була горою. Такі провідники не заведуть свого народу далеко, а вже зовсім не пованні від Русинів жадати прихильності і вирозумілості супротив себе.

Перегляд політичний.

— Болгарська депутація, котра має на гроб царя Александра III. зложити золотий вінець, вже приїхала до Петербурга. З того, що та депутація стала можливою аж по різних інтервенціях і великих трудностях, заключають в Софії, що сим зроблений вже початок для помплення Болгарії з Росією. Тепер приготівляють ся на балканським півострові такі значучі зміни, що Росія має в тім великий інтерес, щоби жити з Болгарією в порозумінню. Тому на чолі депутації є митрополит Климентій з Тірнови, особа в Росії дуже симпатична. Вінець, що має бути зложений на гробі Александра III., виготовлений в Москві за ціну 30.000 франків. Орган Стамбулова „Свобода“ запевняє, що депутація дістала наказ уставляти ся о слідуєчі „услівя“ помирення: 1) князь Фердинанд з родиною переступає на православіє; 2) загранична політика має провадити ся після указів петербурского кабінету; 3) має ся заключити военний договір, після котрого Болгарія ставляє своє військо Росії на випадок війни до розпорядимости; 4) для безпеки, що той договір буде дійсно переведений, мають місця міністра війни, командантів дивізій і полків бути обсажені російськими офіцерами. Після запевнення „Свободи“ болгарське правительство приняло ті услівя під услівем, що Росія узнаєть князя Фердинанда князем Болгарії і постарає ся о се у других держав. Тим запевненням „Свободи“ стоять напротив слова Цанкова, котрий ворожить депутації фальсько і називає старання москвофілів болгарських комедією.

— Сербське міністерство Сіміча уступило. Нового кабінету ще не зложено.

— Італійський парламент є тепер видовищем великих скандалів. Против президента міністрів Кріспіоного виступив проводир опозиції Кавальоті з тяжкими закидами, іменно що Кріспіо

яко міністер окрадав Італію в найпоганійший спосіб, що брав від різних банків хабарі за те, щоби дивив ся на їх надужити крізь пальці, що вкінці постарав ся за гроші, от як знаному обманцеві панамському Герцови за 50.000 франків, о ордері. Тому то зажадав депутований Бовіо, щоби сю справу розсліджено. аби вже раз знати, чи той Кавальоті обчернує Кріспіоного чи Кріспіо є справді обманцем. Але більшість палати не пристала на те по заявленню Кріспіоного, що він не дозволить слідити своїй минувшини. Тоді оголосив Кавальоті в своїм органі різні документи, котрі доказують закиди роблені Кріспіоному а надто подав дня 3-го с. м. скаргу против Кріспіоного о обманство.

— Ми вже раз доносили о зміні міністерства англійського. Тепер вже уложено цілий кабінет, що складає ся з 18 членів. „Daily Graphic“ заявляє, що нове міністерство зложено з мужів богатих, здібних і впливових. Велике значіне приписують іменованню Курзона підсекретарем стану в міністерстві заграничних справ, котрий отже в палаті послів буде репрезентувати заграничну політику кабінету. Курзон знає дуже добре всхід, особливо середню Азію, про котру сам писав, і належить до тих, що уважають посуване Росії в Азію грізним для Англії. Нові міністри одержали вже свої урядові печатки, а уступивших міністрів відзначила королева ордерами. В палаті палів заявив президент нового кабінету Сальсбері, що першою задачею его буде розв'язане палати послів, котре мабуть наступить дня 8-го липня. Нові вибори мали би відбутися ще сего місяця.

— Про хінські позички доносить Daily Chronicle, що директор хінських ців, Лі-гунг-чанг умовив ся з фірмою Ротшльда щодо хінської позички в сумі 400 мільонів зр., котрі би видано в Лондоні, Берліні і Парижі. Одну часть позички мають ужити до збудованя залізниць хінської, котрої дох д разом з доходом кількох пристаней дає достаточну запоруку. — З Петербурга і Лондону доносять, що позичка хінсько-російська вже закінчена. Она буде виносити 900 до 1200 мільонів марок.

Дрібні вісти.

Чернівці, дня 5. липня 1895. р.

Від видавництва. З причини завтрішного сьвята видаємо нині подвійне число Буковини. Додаток видамо з слідуєчим числом.

дівчат з митєм в руках. Орест вийшов ему на стрічу і сказав:

— Ходіть, поведу вас до моєї сестри, хоч, щоби ви застали її коло роботи.

Отворив фіртку і впровадив гостя до саду. Меланя увидівши їх встала і відповіла чемно на повитане Галицького. Всі троє розмовляли о народній просьвітї, а Галицький не мав слів, щоби вивістити Мелані свій подив за її так користну діяльність коло сільських дітей, котрі на кожде запитане чемно відповідали. Нарешті розпустила Меланя свої учениці і попросила гостя до хати. Галицький з'єднав собі прихильність панотця і пані-матки так скоро, що они просили его в кождий час до них навідувати ся.

Піаненько попрощав Галицький гостинних доматорів. Орест відпровадив его кусень дорожки й запитав, чи не має що переказати до своєї судженої. На здивоване Галицького відповів Орест, що він гадає завтра понести Марії приречені книжки, то може при тій нагоді побачить панну Радоску і передасть їй поклін від судженого.

Галицький усміхнувся незначно і переказав щирий поклін до Ємілії.

III.

На другий день по обіді причепурих ся Орест на добре. Побачивши, що він зав'язує свою найкращу краватку, запитала сестра, куди то він гадає йти.

— Щастю на стрічу — відповів Орест веселим голосом.

— Ой брате, брате, то але з огнем жартувати, — сказала сестра поважно. — Дивись, щоби тобі якесь лихо не притрапило ся.

— Сестричко, Меласю дорога, не страхай хоч ти мене! Коли-б ти знала, що в моїм серцю діє ся, то не говорила би таке.

— Ти якось змінив ся, брате мій, але ти вже маєш розум — жартувала Меланя, обіймивши брата за шию.

Він поцілував її в чоло, сказав „прощай“, взяв пакунок книжок під паху, паличку в руки і пішов.

Ідучи майже землі не чув під собою, так тішив ся стрічею з Марією; тільки бояв ся дуже застати в неї Дениса або Ольгу, що робили на него дуже немиле вражене. Сестра ще гірше, як брат. Ореста дражнив той саркастичний тон, який у всіх словах Дениса пробивав ся, ему здавало ся, що сей панич мусить ему колись якусь неприємність заподіяти. А Ольга була Орестови через те противна, що говорила так на пів по німецьки, грала голосно та наслідувала манери великого сьвіта. Роздумуючи так, прийшов Орест над Дністер, через котрий треба було перевозити ся, щоби на другий бік дістати ся. На березі не було видно живої душі. Всі були в поли заняті роботою. Орест ішов задовж берегом і дивив ся пильно наокоп себе, чи не знайде кого, щоби міг з ним на буковинський бік перевезти ся. Нарав побачив гарну дівчину, що начерпувала коновкою води з Дністра.

— Чи не закликала-б ти свого тата, щоби

мене на тамтой бік перевіз, — сказав Орест до неї.

— Дяді нема дома, але як хочете, то я вас сама перевезу — відповіла дівчина.

— А ти умієш?

— Та відай умію; як би не уміла, то не брала би ся. От сідайте лиш в човен, я зараз принесу з дому весло, тай перевезу.

Дівчина побігла з коновкою і за хвилику вернула ся з веслом в руках.

Граціозно відбіла човен від берега і пустила ся на воду. Орест подивляв її силні, але при тім принадні рухи і тую верву, з якою она човен провадила.

— О, я нераз перевозжу панни і панича нашого с'омосця. Они не боять ся зі мною перевозити ся — сказала дівчина, щоби похвалити ся своєю вправою.

— А они куди йдуть? — запитав Орест.

— Туди до пана Лісковського; там є дуже гарна панна, і єї я нераз перевозжу, она так красно по нашому вбирає ся, та така добра: через цілу дорогу зі мною балакає. — говорила дівчина.

Орест був би єї за єї слова поцілував, ему здавало ся, що чує похвалу самого себе.

(Дальше буде).

Новий галицький закон шкільний о надзорі шкільнім, ухвалений на останній сесії галицького союму, одержав уже цісарську санкцію.

Ново-іменовані властители полків. Цісар іменував: Йосифа Ватека властителем 30-го (львівського) полку піхоти, Едварда Гантель-Мачетіого властителем 40-ого п. п., Євгена бар. Альборіого, команданта корпусу в Кракові, властителем 89-ого п. п., Теодора Гальгоціого, команданта корпусу в Сибіні, властителем 13-ого полку гузарів, Оттона бар. Гаґерна властителем 12-ого полку піхоти і Альфреда Кропачека властителем 4-ого полку артилерії корпусної.

З черновецького університету. З кінцем сего місяця покидає черновецький університет довголітний професор німецького права, правительственный радник др. Фридрих Шулер-Ліблой, переходячи в пенсію. Від засновання черновецького університету був др. Шулер-Ліблой тут професором і завжди був отвертим і щирим приятелем молодіжці. З вдячності за опіку задумують університетські студенти устроїти в его честь комерс.

Товариство буковинських лікарів відбуде дня 9-го липня с. р. засідане з слідуючим порядком денним: 1) Перечитане протоколу з попереднього засідання; 2) дальша нарада і рішення в справі добродійного інститута для б. лікарів.

Іспит зрілості при черновецькій реальній школі відбув ся в днях 1-го до 3-го липня с. р. З 14 публичних учеників і 2 екстерністів здало іспит 10 (між тими 2 з відзначенем), 3 репробовано на 6 неділь, а 3 на рік.

Комітет інтернату для учеників ц. к. семинарії учительської в Самборі розписує конкурс в цілі приміщення в ній 100 учеників в році 1895/6 під слідуючими умовами: 1) Комітет бурси прийме 90 кандидатів найбільшійших за місячною доплатою по 3 зр. в готівці з гори і забезпечує їм мешкане, харч, услугу, світло, пране і книжки шкільні, а також старанний надзор батьківський. 2) Крім того прийме комітет 10 учеників за повною оплатою по 12 зр. місячно з гори. 3) Подання о приняті до бурси треба вносити на руки Дирекції ц. к. Семинарії в Самборі найдальше до кінця липня с. р., до котрих треба долучити: а) свідоцтво убожества, б) послідне свідоцтво шкільне, що найменше з добрим успіхом, в) метрику родження, г) декларацію потверджену начальником громади і урядом парохіальним на протяз цілого року шкільного, в наслідок котрої обов'язані будуть платити точно що місяця з гори повизше сказану оплату і дати синам 4 пари білих, 4 простирала, 4 пішви, 6 хустинок до носа, 4 ручники, 2 пари чобіт в добрім стані, вкінці сінниця, покривало і два нові одія. Все біле має бути назначене. 4) Ученьки курсу приготавляючого будуть прийняті поки-що провізорично аж до зложення іспиту всьогного і вказанія добрими поступами в науці в часі одного місяця, чи суть відповідно приспособлені до користання з наук їм подаваних. Наколиб оказалося по першій місяці, що ученьки курсу суть невідповідно приспособлені і не роблять поступів, будуть видалені з інтернату, а на їх місце прийме комітет гіднійших. 5) Вкінці оплачують родичі принятого до бурси питомця 1 зр. з гори на цілий рік за знищене інвентаря. — З комітету бурси для кандидатів Семинарії учительської. В Самборі 30-го червня 1895. — *Керекярто.*

Parlamentär, москвофільська часопись у Відні, перестала виходити, бо не мала передплатників. Видко, як швидко була піддержувана посторонною поміччю.

Нема холери. Деякі галицькі газети подали вість, що в Подгуржжю і в борщівській повіті були два випадки холери. Тепер же урядова Gazeta Lwowska простує ту вість, бо смерть в тих двох випадках не наступила в наслідок холери.

З'їзд правничих товариств в Станіславові зачав ся дня 29-го червня с. р. при участі 300 делегатів. Президент окружного суду Хоржемський повітав зібране трикратним „многая літа“ в честь цісаря, котре зібрані з одушевленням повторили. Предсідателем вибрано президента висшого

краєвого суду у Львові Тхоржницького, а сей покликав на своїх заступників Коритовського, заступника президента галицької дирекції фінансової, проф. університету др-а Баласича і президента окружного суду Хоржемського. Секретарями вибрано судового ад'юнкта Левандовського і копієнта др-а Юркевича. Зачали ся відчитати. Перший відчит мав проф. др. Баласич про новий цивільний процес, а потім проф. Стебельський про позитивізм в карнім праві. Того самого дня пополудни мали відчитати др. Гензель і др. Ціне про різні питання з карного процесу. Вечером відбула ся велика вечора в сали театральній. Дальші наради відложено на слідуючий день.

Руско-народний „Союз“ в Мт. Carmel, Pa. (Вох. 599.) в Америці просить нас о поміщене сего письма: „Від 1. липня с. р. буде виходити часопись руска в Шамокін Па, котра будучи органом нашого тов. „Руский народний Союз в Америці“ буде мати на цілі в першій лінії організацію нашого робучого народу. Буде заступати его справи у всіх напрямках, маючи все на оці і духову і матеріальну лучність з батьківщиною. Понеже ми на разі ще надто слабі, щоб могли здобутись на таку часопись як польський „Przegląd emigracyjny“, а така часопись konieczna зі згляду на організацію народу на чужині і зі згляду конечної лучности того народу з батьківщиною — хочемо ми на разі заступити сей недостаток нашою часописню, але хотіли-би ми, щоб загал наших братів на батьківщині щиро заняв ся сею справою — читаючи нашу часопись і подаючи нам докладні інформації з руху еміграційного, котрий нині став найважнішою економічно-суспільною справою в Галичині.

Перше число нашої часописи, що вийде около 1. липня с. р. подасть програмові точки і близькі інформації що-до редакції і адміністрації нашої часописи.

О. І. Констанкевич, в Шамокіні Па. О. Н. Дмитрів в Монт Кармель Па.

З статистики міста Станіславова. Перед 38 роками після конскрипції з 1858 року, числив Станіславів 11.782 мешканців без військової залоги, а то: 3610 або 30 проц. римо-католиків, 1085 або 9 проц. греко-католиків, 6920 або 59 проц. жидів і около 2 проц. протестантських віроісповідань. Після конскрипції з 1890 р. було в Станіславові 20.345 мешканців без військової залоги, а то: 5723 або 28 проц. римо-католиків, 2609 або 13 проц. греко-католиків та 11.743 або 57 проц. жидів.

Кромішна тьма. Намі читачі припинуть собі історію про сім корців срібла, котра заікавила ціле Покуте а передовсім повіт сніатичський. Тепер сю історію розяснила карна розправа. Авторкою є була Юлія Глушкова, ворожка селянська в Рожнові. Она то при помочі трьох помічників — Ів. Сулятицького, Сеньчука і Тарабаса, котрі ділили ся з нею заробком, видурювала від темних людей великі суми готівкою або дарунками на „окуп чорта“, що стеріг закопаних скарбів. Між иньшими зруйнував ся учитель народний Кобієвич з Трійци враз з жінкою, мельник Мініх видав кілька тисяч золотих, а жид Менаше Шнербер з Цуцуліна заплатив кілька сот зр. за перекуплене чорта, (котрий після заперевнювання Глушкової має бути антисемітом) а за порцію чудотворної води для видобути скарбу дав „обнижену“ ціну 50 зр.; вкінці кількох бідаків в надії на скарб, страждали цілий маєток. Один селянин Марчук помер опісля з голоду. В додатку деякі — як от Мініх — пересиділи у в'язниці. Завдяки жандармерії викрито хитре обманство. Трибунал присяжних по переведеній розправі засудив Глушкову на п'ять а Сулятицького на чотири роки в'язниці. (Сеньчука і Тарабаса увільнено лише більшістю одного голосу).

Страйк цегольників у Львові вже скінчив ся; робітники вернули в середу до роботи.

Великі огні. В Глинянах вибув великий огонь і знищив звиш 200 будиноків, між ними приходство. Огонь був підложений. — В Бросківцях, на Буко дні, згорів паровий млин з машинами і знаряддями. Обезпечена шкода виносить 10.000 зр. — Містечко Геліляни згоріло цілковито. Чотириста родин стратили свій маєток.

Непоправний. Перед кількома днями скінчила ся у Львові перед судьями присяжних розправа против Івана Смольницького і товаришів, обжалованих о убийство в Зубри, повіта львівського. В тій розправі одного з обжалованих, Йосифа Смольницького, цілком увільнено. Але в короткім часі показало ся, який з него пташок. В Зубри сими днями вночі переходив двірським полем син тамошнього посесора і побачив, як злодій крав конюшину. Підійшов его з заду і вхопив рукою за карку; злодій відвернувся, добув ножа і пхнув ним молодого чоловіка в груди. Розпочала ся серед темної ночі боротьба на життя і смерть, в котрій відважний молодець, видячи перевагу по стороні злодія, добув револьвер і стрілив. Злочинець упав без життя, а коли принесено з двора світло, пізнано в убитім випущеного перед кількома днями з слідчої в'язниці Йосифа Смольницького.

Жертви грому. Минувшого тижня сапали в Карлові, сніатинського повіта, шість господарі кукурдузу. Около 4-ої з полудня почало гриміти й блискати і пустив ся дощ. Робітники кинулись бігнем до своїх річок, яких 50 кроків. Першим добіг Дмитро Івана Кейван, 24-літній господар, вислужений воєк, хлоп як дуб, взорець честоти, член „Просвіти“ і читальні — і лише схилив ся по парасоль — перевернувся і на місці скінчив. Замітна річ, що другі не виділи блиску ані гримоту коло него. — В Топорівцях, в повіті городеньській, дня 19-го червня грим убив в хаті 18-літню дівчину, як небога шила собі виправу весільну, а її матір спаралізував.

Нещасна пригода. Хлопчик вижницького крамаря Готліба впав в котел з гарячою водою і помер в наслідок попарення.

25 осіб попарило ся. В Штульвайсенбургу на Угорщині хотіло 40 селян бачити купіль парову. Економ Франц Паль показував їм все і отворив курок паровий, так що пара вибухла з рурки. Хоч люди кричали, щоб закрутити курок, він его ще й більше розкрутив, так що курок пук і пара з великою силою вибухла і наповнила цілу комнату. Задля пари не можна було знайти дверей, аж на крик людей хтось з надвору отворив двері. 25 осіб страшно попарило ся. Против Палья провадять ся карне слідство, бо підозрівають злочинство.

За чверть мільона зр. продав Дреколь, шеф-званої у Відні фірми моднярської, свій магазин одній французській спільці. Ще один рік він буде мати заряд, за що дістане заплату — 35.000 зр.! Можна з сего собі висувати, кілька той магазин заробляє річно на... примхах жіночих.

Не має щастя парохід німецький „Hyon“. Перший раз виїхав дня 22-го жовтня 1892 з 19 особами яко залогою до Нью-Йорку. Уже 24-го жовтня трафив ся ему перший нещасливий випадок, один матрос впав у воду і помімо всякого ратунку щез без сліду. Серед великих бур праїхав „Hyon“ дня 15-го лютого до Нью-Йорку, а відтам відїхав до Батавії з нафтою. Лише виїхав на море, настала велика буря, котра чим раз змагала ся і принесла з собою таку студію, що за короткий час поклад і линви були покриті грубою верствою леду. Всі вітрила пірвали ся, ратункові човна розбили ся, а парохід ледви удержав рівновагу. Залого цілий час мусіла тяжко працювати і відморозила собі руки і ноги. Одинадцять осіб стало нездібними до праці. Коли парохід дня 2-го марта приїхав в пристань, натрафив на міліну і пошкодив ся дуже. Залого відвезено до шпиталю, богатих з них оперовано. Аж дня 31-го мая можна було продовжити їзду, але зараз таки при відїзді натрафив „Hyon“ знов на міліну і треба було часті товари відкинути. Вернув „Hyon“ до Нью-Йорку до направи, але й на сій дорозі притрапило ся ему нещасте, бо начальник парохода помер в наслідок страшної праці.

Фундація ім. Карнота. Щоби почитати пам'ять бувшого президента французької республіки Карнота, французські дами збирають складки — досі зібрали 375.000 франків, з котрих 11.000 франків річної ренти мають бути роздані дня 24-го червня, яко в день убийства Карнота, 55 убогим вдовам по 200 франків.

Премія за средство против холери. Французські медичні газети повідомляють лікарів всіх країв і народностей, що в парискій академії де sciences лежать 100.000 франків, призначені на премію для того, хто „знайде средство против азиатської холери в більшості випадків“ або „вказе в явний спосіб на причини азиатської холери, так щоб противдїяне тим причинам зупинило холеру“, або знайде „профілактичне против холери средство, на стільки вірне і успішніше, як бакція против віспи“.

Хліб даром. Сю оригінальну гадку підніс в Revue blanche молодий денникар, Віктор Барікан. Опіка поліції над безпечністю, сторожогнева, опіка над здоров'ям, виховане, що найменше елементарне, все се є вже власністю загалу. Коли-ж до него належать уже корм духовний, чому не мав би належати й корм тілесний? чи голод не є грізніший в наслідках загально-людських для цілої людскости? Такими питаннями займав ся Барікан і радить, щоб міста прийняли на спільний кошт бюджет хлібовий. Пекарі лишили би ся в своїх склепах; тільки замість давати хліб як тепер за гроші, давали

би кожному даром, а гроші брали би собі з міської каси. Такий проект Барікана. Що-до переведення проекту гадає Барікан, що бюджет хлібовий міг би бути покритий добровільними складами, на які мешканці міста, кождий по своїй спроможности, записували би ся. Контролю над кількістю роздаваного хліба треба би провадити на підставі кількості муки, виданої пекарями зі складу міського.

Гамбурский скарб срібний. Гамбурський сенат одержав тепер від членів деяких родин аристократичних дорогий скарб. З початком сего століття мусіли батьки того міста з превеликим жалем часть срібних посудинів, з котрого сенатори їли і пили при торжественних пирах, продати, щоб дістати гроші, котрих їм тоді не доставало. Перед роком зійшли ся потомки вісімдесятих старих родин сенаторських і рішили справити наново таку посудину. Зачали збирати гроші і тепер вже місто має срібну посудину на 90 осіб. На кождій судині вирізано гамбурський герб, імя родини і герб еї, а навіть рік, коли найстарший член тої родини зівстав вибраним до ради. Найстарше число є рік 1299 і належить родині Ше-

ле. Коли тепер при кїлійських торжествах цісар Вільгельм був в Гамбурзі, перший раз уживано се нове начине.

ТЕЛЕГРАМИ „БУКОВИНИ“.

Хеб, 5. липня. Хебська комната торговельна рішила вислати до Пленера п'ємсьмо, в котрім каже, що хоч мотиви уступлення его узнає, але має надію, що він позволить себе знов поставити кандидатом на посла; вкінці висказує ему свое повне довіре.

Білгород, 5. липня. Стараня Сіміча о зложенє коаліційного кабінету ані не повелись, ані не розбили ся ще.

МІСЦЯ ПРОДАЖИ ПИВА У ФЛЯШКАХ.

Маємо честь подати високоповажаній П. Т. Публиці до відомости, що ми вже почали

ПРОДАЖ НАШОГО ПИВА-ЛЕЖАКА

Оригінально наповнювані фляшки можна дістати у пп. **БРАТІВ ТАБАКАРІВ** в ринку, у п. **НОРБЕРТА КУЛІ** при головній улиці і в домі під ч. 1 при улиці семигородській. Також на замовленє кореспонденційною карткою доставляє ся пиво до дому 2 рази денно.

Наново зладжену кругольню нашого закладу може на кілька вечерів в тиждень відступити означеним товариствам.

З глибоким поважанем

паровий бровар **Ronchetti, Reck & Comp.**

3—3

Е. ПАТРАХ в СТРИЮ (в ГАЛИЧИНІ).

КОСИ з маркою січкаря, з англійської срібної стали (Silver-Steel).

Тими косами надсвичайно легко косити. Вони подвійно загартовані ріжуть остро остають ся довго острими, легкі до кошеня і такі гнучкі як найлучша, на весь світ вавна дамасценська сталь. Вони перетинають залізну бляху, не вищербуючи ся і лиш дуже мало нищать ся. Одно клепане вистарчає на кілька днів. А виостривши раз таку косу, косити можна нею 120 до 150 кроків і найгустішого збіжа і найтвердшої гірської трави, чим ошадить ся не лиш робочий час, но і плата за кошене, і то о чотири, п'ять або шість разів в порівнянню з звичайними косами які продають ся торговцями.

Кождому, хто купить мою косу, заручаю, що кожда коса буде зовсім така, як тут описано. Если коса не буде так добре косити, як я обіцяю, то в противнім разі переміною еї 5—6 р.

Мої коси суть так за широкі, які потрібні в нашім краю, і так за довгі, яких хто потребує, і то по слїдуючій ціні:

Довг. п'їл. к.	62	65	70	75	80	85	90	95	100	105	110	115	цтм.
Ціна 1 кос.	1.00	1.05	1.10	1.20	1.30	1.40	1.50	1.60	1.70	1.80	1.90	2.00	зр.
На 5 кл. іде	14	13	11	10	9	8	8	7	6	6	5	6	кис.

МАРМОРОВИЙ КАМІНЬ ДО ОСТРЕНЯ КОСИ.

Довгота цтм.	18	21	22	25	в кінці звичайні бруски мраморові.
Ціна за штуку кр.	30	35	38	40	16 кр.

Бабка з молотком і зр. 20 кр. — Посилка найблизшою поштою лиш за готівку або послїплатою.

ПЕРЕСТОРОГА перед обманцями! Року 1894. зголосило ся в Галичині много фірм, що розсилають тандитні коси і друкують фальшовані похвальні листи в циркулярах, котрі розсилають. В цілїм циркулярі ані одного слова правди! Хотять когось ошукати. Поважані панове, не дайте ошукувати ся! Як найбільше упевнене даю, що гваранцію таку, як я даю, не дає жадна фірма — бо я не хочу нікого ошукати. Правдиві коси лиш ті, на котрих вибита фірма **Е. Patrach в Стрию.**

При замовленю найменше 10 кіс приймаю на себе половину посилки, а при замовленю 20 кіс цілу. При 10-ох косах даю 11-ту і один брусок, при 30-ох 4 коси і 4 бруски даром.

5—5

Tinct. capsici compos.

(Pain expeller)

приладжена в аптці Ріхтера, Прага, загальнозвісне втиранє, лагодить біль, можна дістати по ціні 1.20 зр., 70 кр. і 40 кр. за Фляшку майже в кождій аптці. При закупнї треба дуже уважати і брати фляшки лиш з охоронною маркою „котвиця“ за правдиві. Центральна розсилка: Ріхтера аптика під Зол. Львом, Прага.

КНИГАРНЯ

НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМЕНІ ШЕВЧЕНКА

у Львові, улица Академічна ч. 8.

продає слїдуючі книжки:

	зр. кр.
Юрій Федькович. Повісти і оповідання	— 20
Михайло Старпцький. В темряві, драма	— 20
Вас. Чайченко. Твори прозаїчні ч. I. 80 кр. ч. II. 50 кр., ч. III	— 80
— Книга казок, поезій часть II.	— 60
— Під хмарним небом, поезій ч. I.	1 —
Тарас Шевченко. „Кобзар“ 2 томи 4.50 зр. з пересилкою	5 —
— Кобзар для дітей	— 20
Мих. Коцюбинський. „Хо“, оповідане	— 10
Левенко. Пани і люди, повість	— 80
— Салдатський розрух	— 10
Геринг-Герасимович. Що то є господарність	— 20
Оспіп Маковей. Поезії	— 20
— „Оферма“ — новеля	— 10

К. Т. Подолєнко. За громаду, хроніка	— 20
Іван Франко. Жіноча неволя в руських піснях народних	— 35
— Без праці, оповідане	— 20
— Лис Микита Гетого	— 50
— Украдене шасте, драма	— 30
Уманець і Спілка. Словар російсько-український ч. I. і II. по	2 50
І. Вашитовий. Українство на літературних позвах з Московщиною	— 50
О. М. Партицький. Провідні ідеї в письмах Тар. Шевченка	— 35
Вас. Ріленько. „Іоїгевія в Тавриді“, драма	— 30
Записки Товариства імені Шевченка ч. I., II., III., IV. і V. по	1 20
— Кенан. Сибір ч. I. II.	1 20
Кирило Студинський. Лірики, студія	— 20
— Пересторога	1 —
Василь Щурат. Пісня про Ролянда	— 50
Леся Українка і Макс. Ставицький. Книга пісень Г. Гейне	— 80
— На крилах пісень, збірник поезій	— 60
Павло Граб. Збірник поезій ч. I.	— 20
— З чужого поля, переклади ч. I.	— 20
Др. Огоновський. Історія рускої літератури II. 3 зр., III. ч. 1 і 2 — 4 зр., IV. 1 зр., а том I.	3 —
— Studien auf dem Gebiete der ruth. Sprache	1 50
Куліш. Шекспірові твори перекл. ч. I.	1 —
— Чорна Рада, повість	— 80
Іван Нечуй. Повістки і оповідання	— 30
— Сьвітгляд українського народу	— 30
— Кайдашева сім'я, повість	— 50
— Навіжена, повість	— 20
— Над чорним морем, повість	— 90
— Хмари, повість	1 50
— Причена, повість	1 50
— Микола Джеря, повість	— 80
— Поміж ворогами	— 50
— Попались	— 10

Ціна збіжжя і других продуктів.

— о —
Львів, 3. липня 1895.

	від	до
Пшениця	7-75	8-25
Жито	6-—	6-25
Ячмінь	5-25	6-30
Овес	5-70	6-50
Ріпак	8-25	8-75
Горох	6-50	9-50
Вика	5-—	5-50
Льнянка	0-—	0-—
Біб	0-—	0-—
Бобик	4-70	5-20
Гречка	8-25	8-75
Конюшина червона	0-—	0-—
Конюшина біла	0-—	0-—
Конюшина шведська	0-—	0-—
Кмпи	0-—	0-—
Аппж	0-—	0-—
Кукуруза	0-—	0-—
Хміль — до — зр. за 56 кіло		
у Львові, оковита за 10.000 літрів 14-—		14 50

Чума горілчана.

Сумна історія для перестороги і науки бідним і багатим, старим і молодим переповнів і тверезим руським читальникам присвятив **Омелян Попович**. Книжка ся має 80 сторін і коштує 20 кр., поштою 25 кр.

ПОКЛАДКИ

правдивих кур браманських по 15 кр., голандських чорних з великим білим чубком по 25 кр., гудан по 25 кр., правдивих стирійських кур по 10 кр., довгої курки 30 кр., трюханів 30 кр., срібної віандотс по 50 кр., емдинських гусий-великанів по 1 зр., курят-карликів 30 кр., великих стирійських качок і качок пекінських по 20 кр., кохін-хіни по 25 кр. Мої спеціальні виховки преміювані так в Австрії як і в заграниці вже 27 разів першими преміями; я розсилаю лише поклади преміюваних дуже добрих зьвірят і приймаю всяку відвічальність за добре заплоджене, як і за їх прьбуте, чистоту і правдивість раси.

МАКС ПАВЛІ, Кефлях, Стирия.

(Köflach, Steiermark). 3—3

ВИЙШОВ

МОЛИТВЕННИК

виданий „Просьвітою“

в народній мові, великий, об'ймаючий 640 сторін друку, найповніший зі всіх таких Молитвенників.

Молитвенник сей містить в собі: I.) Молитби щоденні ранні і вечірні. II.) З Богослуження церковного, іменно: а) з Вечерні. б) з Повечерній малої, в) з Повечерній великої, г) з Утрені, д) Літургії св. Іоана Золотоустого, е) Молитви з часі св. Літургії. III.) Тайни покаяння і пресьв. Евхаристії. IV.) Молитви для різного віку, стану і в різних потребах V.) Молитви в часі великого посту. VI.) Молитви на празники а) Господські, б) Богородичні, в) Сьвятих VII.) Молитви сполучені з відпустами, VIII.) Акафіст до а) Ісуса Христа, б) Пресьв. Богородиці в) св. Отця Николая. IX.) Молебні до пресьв. Богородиці X.) Тронарі, кондаки, богородичні і прокимени а) недільні, б) щоденні, в) на празники Господські, Богородичні і Сьвятих, г) на деякі потреби. XI.) Коляди і інші пісні церковні. XII.) Місяцослов цілого року.

Сей молитвенник дістати можна в канцелярії товариства „Просьвта“ і в книгарні Ставропігійській і перепл. заведенню Мих. Спозарского по таких цінах:

- 1) Молитвенник брошурований — зр. 70 кр.
- 2) оправлений на-пів в полотно з одвітними відтисками — „ 90 „
- 3) оправлений ціло в полотно з золоченими і відтисками 1 „ 10 „
- 4) оправлений як під 3) з додатком золочених берегів 1 „ 30 „
- 5) оправлений на-пів в шкіру з золоченими і відтисками 1 „ 10 „
- 6) оправлений ціло в шкіру з золоченими і відтисками 1 „ 60 „
- 7) оправлений як під 6) з додатком золотих берегів 1 „ 80 „

Замовляючі поодинокі Молитвенники звольте присилати на оплату пошти 20 кр.

Альбом заслужених Русинів.

Ціна 70 кр.

СИЛА КНИЖКИ

або

О П Р О С В І Т І Н А Р О Д Н І Й.

Під таким заголовком вийшла брошура в Чернівцях

написана

учителем Дарієм Пігуляком.

Ціна 25 кр., з пересилкою 27 кр. — Замовляти можна в редакції „Буковини“.

„ДНІСТЕР“

товариство взаємних обезпечень

у Львові,

улиця Валова ч. 11,

засноване на підставі концесії ц. к. міністерства справ внутрішніх з дня 9. грудня 1891. р. ч. 22751, розпочало свою діяльність дня 15. н. ст. вересня 1892 р.

„Дністер“, опертий на засаді взаємності своїх членів, обезпечує всяке майно движиме і недвижиме против шкідливих під найприступнішими умовами і почислою можливо найнижчої премії.

Всякі шкоди ліквідують ся і виплачують ся сейчас по пожарі.

Зголошення о уділені агентів в місцевостях, де нема агентів „Дністра“, приймають ся.

ПРАВДА

ВІСТНИК

політики, науки і письменства, виходить двічі в місяць по ціні на рік 4 зр. пів року 2 зр., на чверть року 1 зр.

у Львові, улица Академічна, ч. 8.

ЛІТЕРАТУРНЕ ТОВАРИСТВО „РУСКА БЕСІДА“

в Чернівцях,

улиця Петровича число 2,

мас на складі:

„ІЛЮСТРОВАНУ БІБЛІОТЕКУ“

для молодіжи, міщан і селян, редаговану Омеляном Поповичем

року 1886, 1887, 1888, 1889, 1890, 1891, 1892 1893, 1894, по 1 ат. 20 кр. за роки, а всі 9 разом за 9 зр.

3 пересилкою поштовою 9 зр. 30 кр.

ТОВАРИСТВО „ПРОСЬВІТА“

при зближаючих ся іспитах в школах народних подає до відомости Сьвітла. Рад Шкільних, Впов. сьвящеників, катихитів, учителів і родичів, що книжки накладу товариства, призволені кр. Радою шкільною на премії для учеників, *красно оправлені з позолоченими берегами*, можна купити в канцелярії товариства при улиці Вірменській ч. 2 по слідуоючій ціні:

Роскази про сили природи 20 кр. Оповідання о житті св. Бориса і Гліба 20 кр. Повістки для дітей 27 кр. Сестра 15 кр. Байки 22 кр. Історія Руси ч. I. 25 кр. Історія Руси ч. II. 23 кр. Лен і конопі 24 кр. Рогата худоба 45 кр. Про живоплоті і ліси 20 кр. Венямин Франклін 16 кр. На досьвітках 22 кр. Серед ледового моря 25 кр. Житє св. великомученика і лікаря Пантелеймона 20 кр. Дрібна птиця господарєка, а великі гроші 20 кр. Відкрите Америки 22 кр. Звірята шкідні і пожиточні 42 кр. Перекотиполе 18 кр. Кирил і Методій 22 кр. Молитвенник народний (в звичайній оправі) 20 кр.

в *лучшій оправі*:

а) хребет подотняний і золочений хрест з переду 25 кр. б) ціла оправа подотняна, береги золочені і золочений хрест з переду 35 кр. — Молитвенник народний великий по ціні 90 кр., 1-10, 1-30, 1-60 і 1-80 зр.

Всякі замовлення висилають ся скоро і точно.

Видає і за редакцію відповідає Осип Маковей

З друкарні Г. Чонпа.